

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 5 jan. 1962

*'s Morgens te 11 uur aangevangen en 's middags voortgezet, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President De Quay en de Ministers Van Aartsen, Beerman, Klompé, Korthals, Luns, De Pous, Toxopeus, Veldkamp, Visser en Zijlstra (afwezig zijn de Ministers Cals en Marijnen).

Voorts zijn aanwezig de Staatssecretarissen Van den Berge (punt 8), Bot (punt 2a), Van Houten (punten 1, 2 en 3), Roolvink (punt 3) en Schmelzer (punt 10).

Secretaris: J. Middelburg.

- - -

2. Buitenlands beleid

a. Nieuw-Guinea (Zie notulen MR 3 januari 1962.)

Minister *Luns* had vorige week de indruk gekregen uit mededelingen van de Amerikaanse Ambassadeur in Djakarta Jones, dat President Sukarno bereid zou zijn tot een gesprek met Nederland zonder prealabele voorwaarden. Sindsdien is dit niet bevestigd. Uit New-York is bericht ontvangen, dat de Indonesische vertegenwoordiger Lopian een boodschap van de Secretaris-Generaal U Thant, waarin deze zich bereid verklaart als moderator op te treden, niet wil aanvaarden, zodat U Thant nu dit voorstel niet wilde doorgeven. Spreker wil telegrafisch erop aandringen, dat hij dit wel doorgeeft, aangezien anders later de Indonesische Regering zich erop beroept niets te hebben ontvangen. Aan de Ambassadeur in Washington Van Roijen heeft spreker in een telegram gezegd, dat hij aan de Amerikaanse Regering moet vragen wapenzendingen en militaire hulp aan Indonesië te beëindigen en de verlening van economische hulp opnieuw te bezien. Mocht dit geen resultaat hebben dan zal spreker overwegen een scherpe protestnota aan de Verenigde Staten te zenden en ook in de NAVO-raad hiertegenop te komen. Spreker wijst nog eens op de tweeslachtigheid van de Amerikaanse politiek terzake; de Amerikaanse Ambassadeur Jones heeft zich in Indonesië scherp tegen Nederland gericht, de Amerikaanse Ambassadeur in Nederland, die maar weinig bij Buitenlandse Zaken komt, heeft zijn waardering uitgesproken voor de waardige verklaring van de Minister-President in de Tweede Kamer. Spreker heeft met nadruk gezegd, dat de Amerikaanse Regering aan Indonesië moet laten weten, dat geen agressie op Nieuw-Guinea wordt geduld.

Spreker is uit de verschillende berichten tot de conclusie gekomen, dat Indonesië zal weigeren te komen tot een gesprek met Nederland in aanwezigheid van een derde en zonder precondities. Spreker vindt, dat het daarom geen zin heeft de volgende morgen op dit punt dieper in te gaan.

De *Minister-President* meent ook, dat alles erop wijst, dat - terwijl Nederland tot het uiterste is gegaan - een weigering van Indonesië moet worden verwacht.

Minister *De Pous* is het wel eens met de conclusie van de Minister-President, dat de Regering nu tot het uiterste is gegaan, maar hij meent, dat internationaal de situatie tot grotere duidelijkheid kan komen en dan zal het gesprek van de volgende morgen wel zin hebben. Als de conclusie is, dat Nederland tot het uiterste is gegaan en dat Indonesisch geweld met geweld zal worden beantwoord, zal men deze ook wel naar buiten moeten bekend maken; ook Indonesië zal dan moeten weten, dat het zo is.

Minister *Zijlstra* is voor het houden van een diepgaande bespreking. Het Kabinet heeft behoefte aan een oriëntatie, waarvoor de nota van Staatssecretaris Bot de gegevens heeft aangedragen. Men zal de zaak verder moeten dooranalyseren. Als een Indonesische invasie komt, zal men niet alles moeten improviseren.

Minister *Korthals* is het met Minister Zijlstra eens, dat een diepgaande discussie nodig is. De Ministers *Klompé*, *Veldkamp* en *Beerman* sluiten zich hierbij aan.

De *Raad* besluit de bespreking over fundamentele punten van deze zaak te houden op zaterdagmorgen 6 januari.

- - -